

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2011 r.

w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych

Na podstawie art. 22 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządza się zaniechanie poboru podatku dochodowego od dochodów (przychodów):

1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

2) osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terytorium którego mają siedzibę lub zarząd, są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia

- uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2011 r. przez miasto stołeczne Warszawę, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji.

§ 2. Zaniechanie, o którym mowa w § 1, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005r. Nr 85, poz.727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 105, poz. 721, Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378, Nr 195, poz. 1414 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 44, poz. 362, Nr 57, poz. 466, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 213, poz. 1652 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 57, poz. 355, Nr 127, poz. 858, Nr 142, poz. 961, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1306, z 2011r. Nr 34, poz. 173, Nr 106, poz. 622 i Nr 75, poz. 398.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 22 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, póź. 60, z późn. zm.) Minister Finansów w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników może zaniechać w całości lub w części poboru podatku, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie poboru i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie.

Projektowane rozporządzenie wydawane jest w związku z planowaną emisją obligacji na rynkach zagranicznych w 2011 r. przez m.st. Warszawę.

Rada m.st. Warszawy dnia 13 stycznia 2011 r. podjęła uchwałę w sprawie emisji obligacji m. st. Warszawy oraz określenia zasad ich nabywania, zbywania i wykupu.

W uchwale tej wyrażono zgodę na wyemitowanie przez m. st. Warszawę w 2011 r. obligacji na łączną kwotę 600 mln zł. Uchwała dopuszcza zarówno emisję obligacji na rynku krajowym, jak i zagranicznym w ramach – odpowiednio – Programu Emisji Obligacji, ustanowionego dla emisji na rynku krajowym, oraz Programu EMTN, ustanowionego dla emisji na eurorynku. W przypadku tej ostatniej wyemitowane zostaną obligacje na okaziciela o nominale w wysokości 1000 jednostek waluty obcej lub ich wielokrotności, z terminem wykupu powyżej jednego roku (według ich wartości nominalnej) przypadającym odpowiednio na 2018 r. lub 2021 r. Obligacje oprocentowane będą według stałej lub zmiennej, lub indeksowanej stopy procentowej, wyznaczonej w oparciu o warunki rynkowe istniejące przed dniem emisji. Odsetki od obligacji naliczane będą od wartości nominalnej w okresach odsetkowych, co najmniej raz do roku.

Celem emisji jest pozyskiwanie środków pieniężnych na finansowanie planowanego deficytu budżetu m. st. Warszawy w 2011 r. Środki z emisji obligacji na rynku zagranicznym, przeznaczone zostaną na finansowanie wydatków inwestycyjnych nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach (przychodach) miasta.

Możliwość emisji przez jednostki samorządu terytorialnego obligacji na rynkach zagranicznych wynika z ustaw ustrojowych regulujących działanie samorządu terytorialnego. Co prawda, w świetle art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) jednostki sektora finansów publicznych, z wyjątkiem Skarbu Państwa, nie mogą zaciągać pożyczek lub kredytów, emitować papierów wartościowych oraz udzielać poręczeń i gwarancji, których wartość nominalna należna do zapłaty w dniu wymagalności, wyrażona w złotych, nie została ustalona w dniu zawierania transakcji, jednakże ograniczeń tych nie stosuje się w przypadku papierów wartościowych nominowanych w walutach obcych, emitowanych na zagranicznych rynkach kapitałowych w formie obligacji o terminie wykupu powyżej roku (§ 3 pkt 1 w związku z § 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie przypadków, w których nie stosuje się ograniczeń dotyczących zaciągania niektórych zobowiązań finansowych przez jednostki sektora finansów publicznych, z wyjątkiem Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 250, poz. 1678).

Jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania finansowe, o których mowa w § 3 pkt 1 wskazanego powyżej rozporządzenia, jedynie w przypadku, gdy uzyskają ocenę wiarygodności kredytowej na poziomie inwestycyjnym, wydaną przez jedną spośród agencji ratingowych, uznaną na rynku kapitałowym, na którym mają być wyemitowane papiery wartościowe. Miasto stołeczne Warszawa posiada międzynarodową, długoterminową ocenę ratingową na poziomie inwestycyjnym ze stabilną perspektywą, nadaną przez agencję Moody's Investors Service Ltd, podlegającą corocznej aktualizacji. W 2010 r. Agencja podtrzymała ocenę na poziomie A2.

Jednostki samorządu terytorialnego należą do sektora finansów publicznych, dlatego też decyzje co do sposobu finansowania inwestycji tych jednostek wpływają na wielkość państwowego długu publicznego. W tym kontekście, rezygnacja budżetu państwa z wpływów z podatku dochodowego od wskazanych dochodów z obligacji komunalnych emitowanych na rynkach zagranicznych, równoważona jest obniżeniem kosztów pozyskania finansowania inwestycji przez emitującą je jednostkę samorządu terytorialnego.

Jednym z warunków powodzenia emisji obligacji przeprowadzanej na międzynarodowych rynkach finansowych jest zwolnienie z opodatkowania uzyskiwanych z tego tytułu odsetek. Zwolnienie zaś dochodów z odpłatnego zbycia obligacji w sposób znaczący wpływa na zwiększenie ich płynności na rynku wtórnym, a w konsekwencji również oddziałuje na decyzję potencjalnych inwestorów o zakupie obligacji. Brak takiego zwolnienia może utrudnić lub wręcz uniemożliwić, w warunkach dużej konkurencji, uplasowanie się obligacji na zagranicznym rynku finansowym i podnieść koszty emisji, poprzez konieczność zaproponowania przez emitenta wyższego progu rentowności, rekompensującego wysokość podatku od uzyskiwanych dochodów. Dla zachowania konkurencyjności obligacji w stosunku do obligacji innych emitentów z regionu wystąpiłaby bowiem konieczność tzw. ubruttowania odsetek, czyli powiększenia odsetek o równowartość obciążeń podatkowych. Taka nietypowa struktura sprawiłaby, że obligacje byłyby gorzej wyceniane niż analogiczne obligacje o standardowej strukturze.

Podkreślenia wymaga fakt, iż Polska podpisała umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z większością krajów, z których pochodzą nabywcy polskich obligacji zagranicznych. Zgodnie z postanowieniami tych umów, co do zasady, odsetki które powstają w umawiającym się państwie i są wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim umawiającym się państwie, są opodatkowane w tym drugim państwie (państwie rezydencji podatnika). Umowy dopuszczają jednak równoczesne opodatkowanie dochodów uzyskanych z odsetek w państwie źródła, określając maksymalną stawkę podatku i przewidując mechanizm eliminacji podwójnego opodatkowania. Pobranie podatku w wysokości wynikającej z umowy uzależnione jest od przedłożenia przez podatnika dokumentu potwierdzającego jego rezydencję podatkową, tzw. „certyfikatu rezydencji”. Nieprzedłożenie tego dokumentu skutkuje pobraniem podatku w wysokości 20%, tj. wysokości wynikającej z przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.) lub w wysokości 19%, tj. wysokości wynikającej z ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.). Podatnik ma jednak możliwość przedstawienia „certyfikatu rezydencji” w terminie późniejszym i odzyskania „nadpłaconego” podatku. Czynności te wymagałyby jednak znacznego zaangażowania aparatu skarbowego.

Mając powyższe na uwadze, za wydaniem przez Ministra Finansów rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych przemawia - zgodnie z art. 22 § 1 Ordynacji podatkowej - uzasadniony interes publiczny.

Dodatkowo należy wskazać, iż do chwili obecnej Minister Finansów wydał trzy analogiczne rozporządzenia:

- z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. Nr 218, poz. 1395), uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych przez m. st. Warszawę na rynkach zagranicznych w 2009 r., a także odpłatnego zbycia tych obligacji,

- z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. Nr 108, poz. 900), uzyskanych z tytułu odsetek od obligacji wyemitowanych na rynkach zagranicznych w 2009 r. przez województwo mazowieckie, a także z odpłatnego zbycia tych obligacji oraz

- z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 49), uzyskanych z tytułu odsetek lub dyskonta od obligacji wyemitowanych przez m. st. Warszawę na rynkach zagranicznych w 2010 r., a także odpłatnego zbycia tych obligacji.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Obwieszczeniu Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz. Urz. C 384, 10.12.1998, s. 3-9), jak i wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 lipca 1974 r. (w sprawie C-173/73, [1974] ECR 709), jakkolwiek środek przeznaczony częściowo albo całkowicie do zwolnienia firm w konkretnym sektorze od obciążeń wynikających z normalnego stosowania ogólnego systemu „bez istniejących tam jakichkolwiek usprawiedliwień dla tego zwolnienia na podstawie natury albo ogólnego układu tego systemu” tworzy pomoc publiczną.

Aby środek mógł być traktowany jako pomoc państwa, musi być środkiem szczególnym lub selektywnym w tym sensie, że sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, poprzez zapewnienie korzyści natury ekonomicznej, czy przewaga ta zakłóca konkurencję bądź grozi jej zakłóceniem, czy przyznawana jest z zasobów państwowych i czy wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Omawiany środek nie ogranicza się do określonych sektorów ani do określonych rodzajów przedsiębiorców, ani do określonych części terytorium, nie obowiązują również ograniczenia co do obrotu, wielkości, liczby pracowników, przynależności do grupy wielonarodowej czy rodzaju działalności, która mogłaby być prowadzona przez beneficjentów. A zatem regulacja ta stanowi rozwiązanie systemowe (środek ogólny), które zgodnie z kryteriami przyjętymi w ww. Obwieszczeniu Komisji nie stanowi pomocy publicznej. Nie znajduje zatem zastosowania art. 22 § 1a Ordynacji podatkowej.

Ponadto proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i miało zastosowanie do dochodów uzyskanych do dnia 31 grudnia 2021 r., co pozwoli na objęcie zakresem rozporządzenia dochodów uzyskanych od obligacji wyemitowanych w 2011 r. z 5 - 10 letnim terminem wykupu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów.

Projekt rozporządzenia został przedłożony do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zaniechanie podatku od dochodów z obligacji m. st. Warszawy na rynkach zagranicznych dotyczy osób fizycznych, niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i spółek nieposiadających osobowości prawnej, niemających siedziby ani zarządu na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego państwa, na terenie którego mają siedzibę lub zarząd są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów.

Zakres podmiotowy rozporządzenia został więc określony odpowiednio do zapisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, przy założeniu, iż dotyczy podatników nieposiadających w Polsce miejsca zamieszkania, siedziby, bądź zarządu.

Przedmiotowe rozporządzenie pośrednio pozytywnie wpłynie na finanse m. st. Warszawy podnosząc atrakcyjność emisji obligacji miasta stołecznego na rynkach zagranicznych.

2. Konsultacje społeczne

Ze względu na fakt, iż przepisy rozporządzenia mogą spowodować jedynie poprawę sytuacji podatników, odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji społecznych.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Przedmiotowe rozporządzenie ma na celu m.in. obniżenie obciążeń podatkowych „nierezydentów”, którzy zdecydują się na zakup obligacji m. st. Warszawy i uzyskują z tego tytułu dochody z odsetek. Tym samym rozporządzenie nie pozostanie bez wpływu na wysokość potencjalnych dochodów sektora finansów publicznych z podatku dochodowego.

Rzeczywista skala zmniejszenia jest jednak trudna do oszacowania, z uwagi na brak możliwości, na tym etapie, oceny stopnia zainteresowania ewentualnych nabywców emitowanymi obligacjami.

Dodatkowo z uwagi na adresata obligacji (nierezydenci), postanowienia umów o unikaniu podwójnego opodatkowania już w chwili obecnej ograniczają wysokość obciążenia podatkiem dochodowym dochodów z odsetek.

Ponieważ jednostki samorządu terytorialnego są częścią sektora finansów publicznych, sposób finansowania przez nie inwestycji, ich wyniki, w tym również koszty obsługi zobowiązań, mają wpływ na wielkość deficytu sektora finansów publicznych oraz jego zadłużenie.

Planowane zaniechanie poboru podatku dochodowego od obligacji emitowanych przez m.st. Warszawę na rynkach zagranicznych w 2011 r., może ułatwić uplasowanie obligacji na rynkach zagranicznych i obniżyć koszty ich emisji, pozwalając na tańsze pozyskanie pieniądza. Ponadto należy się spodziewać, że wprowadzenie przedmiotowego rozporządzenia wpłynie na obniżenie kosztów m.st. Warszawy związanych z obsługą emisji obligacji, co tym samym winno zrównoważyć ewentualną utratę dochodów z tytułu podatku dochodowego.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są udziały we wpływach budżetu państwa z podatków dochodowych (w 2011 r. łączny udział jednostek w podatku dochodowym od osób fizycznych wynosi – 48,97 %, a podatku dochodowym od osób prawnych - 22,86%), należnych od podatników, których miejsce zamieszkania lub siedziba znajdują się na terenie gminy, powiatu oraz województwa (art. 4 ust. 2 i 3, art. 5 ust. 2 i 3 oraz art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.). W przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych, jednostki te nie mają udziału we wpływach od dochodu z tych tytułów (art. 2 pkt 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego), jeżeli podatnik nie ma na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania ani siedziby.

Zgodnie z art. 2 pkt 14 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego pod pojęciem podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, posiadającego siedzibę na obszarze

odpowiednio: gminy, powiatu i województwa, rozumie się także podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, mającego siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zakład zagraniczny, o którym mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. W zakresie, w jakim dochody (przychody) uzyskane z obligacji mogą być osiągnięte za pośrednictwem zakładu w Polsce, nie jest możliwe dokonanie oceny skutków budżetowych, wynikających z potencjalnego zmniejszenia się dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tego tytułu.

Jednocześnie podkreślić należy, iż w przypadku odstąpienia przez m. st. Warszawę od planów dotyczących emisji obligacji, ze względu na brak rozporządzenia o zaniechaniu poboru podatku, nie wystąpiłyby żadne dochody z tytułu podatku dochodowego. Dlatego też szacowanie skutków budżetowych wprowadzenia do obrotu prawnego projektowanego rozporządzenia, dotyczy jedynie potencjalnych dochodów z tego tytułu, które mogłyby zostać zrealizowane wyłącznie w przypadku dojścia do skutku emisji.

Rozporządzenie reguluje wyłącznie kwestie podatkowe, stąd wejście w życie przedmiotowej regulacji, nie wpłynie bezpośrednio na zwiększenie wydatków budżetu państwa, jak również wydatków jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przyjęcie proponowanego rozwiązania nie będzie oddziaływało na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny.

Jako, iż rozporządzenie skierowane jest do podmiotów nieposiadających w Polsce miejsca zamieszkania, siedziby bądź zarządu, jego wejście w życie nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wstępna ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Opracowano:

*Agnieszka Więcek
specjalista
w Wydziale Podatku Dochodowego od Osób Prawnych
i Prawa Unii Europejskiej
w Departamencie Podatków Dochodowych
Ministerstwa Finansów
tel. 0 22 694 39 91
agnieszka.wiecek@mofinet.gov.pl*

DD5/0301/6/DZQ/AWE/10/BMI9-15550